

**Ὁμιλία τῶν Ξυλίνων
γὰρ τὴν Δαύρα τῶν Ἑλλήνων.**

Α'.

Φ. —

Ἐπέταξα καὶ σὲ παλιὰ
καὶ σὲ καινούρια χρόνια,
κι εἶδα τοῦ Μάρτη τὰ πουλιά,
εἶδα τὰ χελιδόνια.

Ἦλθαν ὀτῆς πρώταις τῶν φωλιαῖς
μὲ τῆς Λαμπρῆς τῆς πασχαλιαῖς,
κι ἐγὼ θαρροῦσα πῶς γὰρ μάς ἦσαν καλὰ μηνύματα
τὰ γλυκοκελαδήματα.

Ἄλλ' ὅμως σὲ χελιδονίων
λαλήματ' ἀπαντοῦν
τὰ στόματα τῶν κανονίων,
ποῦ γύρω μου βροντοῦν.

Ἡμέρα κατανόσεως,
τρανὴ γιορτὴ τῆς Λαύρας,
ζωὴ μὲ τῆς ἀνοίξεως
σκορπίζεται τὰς αὐράς.

Βροντῆ, γλυκοκελαδήμα,
ποῦ κἀτι θὰ σημαίνῃ,
Πατριβὰ μὲ διέδημα
τρανὸ στεφανωμένῃ.

Κι ἐγὼ μὰ περηφάνεια
καὶ δάφνινα στεφάνια
ἐπῆγα τὴν Τετάρτη
ὀτῆν τελετὴ τοῦ Μάρτη.

Κι ἄκουσα Νίκης ἄσματα,
καὶ προπατόρων φάσματα
εἰς ἔλους ἔθιναν φιλιὰ
κι ὀλόχρυσια γαλόνια...
ταῖσι φωνάζουν τὰ πουλιά,
μποῦμ κάνουν τὰ κανόνια.

Π. —

Φ. —

Ἀρχαῖς νὰ παραλαῆς.
Κι εἶδα Στρατοῦ φουσατά,
καὶ κόσμος ἦτανε πολλὸς
κι ἔβλεπε τὴν παράτα.

Κι ἐνελαίδουσε τὸ πουλι
κι ἔβρόντα τὸ κανόνι,
κι ἦσαν καὶ πρόσφυγες πολλοὶ
μὲ μούτρα σὰν λεμόνι.

Βλέπω παντοῦ ζωῆς φωλιά,
χαραῖς σκορποῦνε τὰ πουλιά,
χαραῖς καὶ τὰ κανόνια.

Ἄλλ' ἔπαιξε καὶ μουσικῆ,
καὶ πατριώται μερικοὶ
ἔχασκαν σὰν κωθόνια.

Κι ἂν κι εἶχε βρέξει δυνατὰ
κι ἦτανε κι ὕγρασια,
ὅμως κι ἐφέτος, φαφλατᾶ,
ἔκανα τὴν θύσια,

κι ἐνθουσιῶν ἐκάθισα σὲ μηνύματα προγόνων
κι ὄνειροπόλησα καιροὺς μαρτυρικῶν ἀγώνων.

Β'

Σήμερα δὲν θακροῦζω
καὶ μῆτε πόνου κλάμματα
μὲ πέρνουσε καὶ πάλι.

Ὅλους τοὺς ἀντικροῦζω,
βρὲ Περικλῆ κατάμματα
μ' ὀλόρθω τὸ κεφάλι.

Τώρα, καίμινε γέρο,
τὴν μηνίμην τῶν γαλαίρω,
τὴν μηνίμην τῶν ὕμνω.

Τώρα κι ἐγὼ, ζωζέκη,
τοὺς βλέπω μὲ τουφεκί
καὶ μὲ σπαθί γουμνί.

Τώρα δὲν βλέπω κόσμο ὀτοὺς τάφους τῶν σαχλό,
τώρα καὶ γ' ἄλλα κλέη σημερινὰ μιλούμμε,
σὰν ἄλλοτα καὶ τώρα δὲν τοὺς παρνοχλω,
καὶ μῆτε κάθε τόσο σκιας ἐπικαλοῦμαι.

Τώρα στεφανωμένος μὲ τῆς μурτιᾶς τοὺς κλώνους
παλιὰ δοξάζω, δόξα, ποῦ μιὰ στιγμή δὲν ἔπασε...
εἶναι μεγάλο πρᾶγμα νὰ φάλης τοὺς προγόνους
δίχως νὰ τοὺς φοβάσαι καὶ δίχως νὰ τοὺς ντρέπῃσαι.

Εἶναι μεγάλο πρᾶγμα νὰ τοὺς κυτᾶς, μουρμούρη,
χωρὶς καμμιὰ πεντάλα νὰ δέχῃσαι ὀτῆ μούρη,
κι ἔμπρὸς τῶν τοὺς συγχρόνους σὲ δόξης ν' ἀνεβάξῃς
νέα περιωπῆ,
καὶ ὀτῆς δικαῖς τῶν δάφνινας τῆς δάφνινας σου νὰ βάζῃς
χωρὶς καμμιὰ ντροπή.

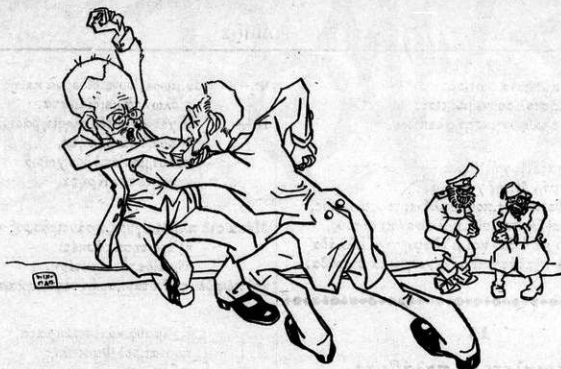
Γ'

Σήμερα τῆς Λαύρας σὸ γέλο,
ποῦ πανηγυρίζουν εἰλοι.

Σήμερα προμάχους νέους τῆς Πατριβὸς μεγαλώνω,
ισαξίους τῶν προγόνων,
καὶ τὰ γόνατά μου κλίνω
μᾶρὸς σὲ μηνύματα συγχρόνων.

Χαῖρε, τοῦ μηνὸς τοῦ Μάρτη πέμπτ' ἡμέρα κι εἰκοστή...
ἔγιναν κι οἱ σύγχρονοὶ μας πρόγονοὶ μας θαυμαστοὶ,
καὶ σὸ Πάνθων ἐκεῖνο
τῶν ἡρώων, τῶν μαρτύρων,
νέους τώρα μεγαλώνω
μὲ πταρὰ χρυσῶν ὄνειρων.

Καὶ σὲ μηνύματα παλιὰ
καὶ σὲ μηνύματα καινούρια
βλέπω νέα Πασχαλιά,
νέας δόξης γεννητοῦρια,

**Ὁ Πατρινός κ' ὁ Κρητικὸς ἤλθανε σ' αὐτὰ μαχαίριζα,
κ' ὁ Τουρκαλᾶς κ' ὁ Βούλγαρος τρίθειον κ' οἱ δ' ὄθ' τὰ χέρια.**

Καὶ τὸ ξίφος μου στομόνω,
καὶ σὲ Πάνθεα σιμόνω.
καὶ μὲ διατρέχει ρίγος.

Κι' ἐγερτήρια σαλπίζω
καὶ χαροῦμι ἐνὸς ἡλιπίου
σὲ ζωῆς μεγάλης σφρίγος.

Σήμερα καινούριος Μάρτης,
κι' ἕνας Ρήγας σκοτωμένος,
ἕνας ἥρωας, ἕνας μάρτυς,
ἐδλογαὶ στεφανωμένος
τὸ πανηγυρίζον Γένος.

Καὶ τοὺς φεμνηστους ἄνδρας δὲν ἐσχηθ' τῆς Πολιτείας,
τοὺς γενιαιούς τολμητίας.

Τοὺς ἀργάτας τῆς Ἰδέας καὶ θανόντας τοὺς τιμῶ,
καὶ τοὺς τάφους των ἐκαίνους
μὲ λευκοὺς τοὺς ραῖνω κρήνους,
κι' ὄλο τοὺς ἐπευφημῶ.

Εἰς καιροὺς ζωῆς εὐχόμεο
σὲ μεγάλων, ψυχῆ μου,
κι' ὑπερφύσων ἐκαίνους, ποὺ σ' ἐπάταξαν εἰς βύθη,
καὶ Φαιδίας νέος θέλις
σ' ἕνα μάρμαρο Πεντέλης
κλήτῃ σύγχρονα νὰ γλόφη.

Σὸ, ψυχῆ, γενοῦ καὶ τώρα πόθων ἄσπεστος ἐστία,
καὶ μεγάλων ἐκαίνους,
ποὺ σὲ κάνουν ἀριστία
νὰ ζηλεύεις καὶ κοῦτινους.

Στρέφουν τώρα σ' τὸ Παλάτι
εὐγενεῖς ὄνειροπόλοι,
καὶ σκιρτώντας κρίζουν ὄλοι:
σῆκω, Ρήγχα Στρατηλάτη,
σῆκω νὰ μάς πρὸς τ' στῆν Πέλι.

Ἰππε καὶ σ' τοὺς Στρατόνας τὸ Πάσχα νὰ γιορτάσῃ
μέσα σὲ δοξασιμένων ἀρμάτων συντροφιά,
κι' ἐσκίρτησαν ἐπλῆται καὶ τοῦπαν ἐν ἐκστάσει
νὰ πάη καὶ σ' τῆν Σόφια καὶ σ' τῆν Ἀγία Σοφία.

Ἀπὸ παντοῦ, χαζέ,
τοῦ πρόσπεραν μαζέ,
τὸν κέρασαν κρασί.

Τσουγκρίστηκαν ποτήρια,
κι' ἔγιναν πανηγύρια
μ' ὄρεξι περισή.

Χωλαῖς φοραῖς σπολλάτη,
ἐβίβα, Βασιληά...
τοῦ χρόνου, Στρατηλάτη,
σ' τῆν Πέλι Πασχαλιά.

Ἔβιθα του καὶ κόραις
φωνάζουν ἀσπροσφύρας.
Ἔβιθα ξεφωνίζω μ' ἔλους μαζὶ κι' ἐγὼ...
καθβάλα, Κωνσταντίνε,
τάτι σου τὸ γοργό,
κι' ὁ δρόμος ἴσως εἶναι.

Παρηγοριᾶς σκορπίζει τοῦ Βασιληά τὸ στόμα
μέσα σ' αὐτῆ τοῦ Γένους τὴν μαύρη συναφιά.
κι' ἐπῆγε σ' τὸ Παλάτι, κι' ἐφώναξαν ἀκόμα
νὰ πάη καὶ σ' τῆν Σόφια καὶ σ' τῆν Ἀγία Σοφία.

Στρέφω τώρα, Περικλέτε, καὶ σ' τὸ νέο τὸ Παλάτι,
καὶ τι βλέπω μὲς σ' αὐτό;
ἕνα Ρήγχα Στρατηλάτη,
ἕνα Ρήγχα λατρευτό.

Ὁμορφῆ τῆς Δαύρας Σχόλη,
ποὺ πανηγυρίζουν ὄλοι,
ξαναδοσε μας ἐλπιδας.

*Αναψε ξανά φωτιάς
κι' ἄς στολίσουμε μυρτιάς
τὼν σπαθιῶν μας τῆς λαπίδας.

Πέταξε, ψυχή, ψηλά
καὶ μὴν ἐρπης χαμηλά,
κι' ὑπεράνω κάθε πάθους, ποὺ τυφλάνει τοὺς θνητούς,
σὺ μεγάλυνον καὶ ζῶντας, σὺ μεγάλυνον κι' αὐτούς,
ποὺ μάγλωσαν μὲ δόξαν καὶ μ' ἐδάφη τὴν Ἑλλάδα
καὶ δὲν ἔχει πιά τῆς δάφνης μοναχὰ γιὰ τὰ σιφάδα.

Β'

**Περικλέτος ὁ κλάδρος
ὁμιλεῖ περὶ τῆς Δύρας.**

Π. — Μὰ κι' ἐγὼ τῆς πρωτεύουσας ὁ περιπαρῆς υἱός,
ποῦ μ' ἐτίθρανε τὰ χρόνια,
μόλις ἔφεξε, βρὲ βλάμη, ροδοδάκτυλος ἠώς,
ἔυπνησα μὲ τὰ κανόνια.

Γροῦπος ἴχνησε βαρδὸς
κι' ἔστρεψα περιχαρῆς
σὲ χελιδονῶν φωλιαίς.

Ἄλλὰ φέτος, συμπόλιτῃ,
δὲν μοῦ λέρωσαν τὴ μύτη
τὼν πουλιῶν ἢ κουτσουλιαίς.

Κι' ἐνθ' μεγάλο σκελετοὶ
παρήλυναν ἐμπρὸς μου
ἴγη καὶ ἐγὼ ὀτὴν τελετὴ
μὲ πλῆθος νέου κόσμου.

Ἐν στάσι κι' ἐν ἀναμονῇ προσμένον οὐδέτερά,
οὐδέτερος ἐθάρτασα,
οὐδέτερος ἐθάρτασα
τὴν νησιτικὴν γαστέρα.

Βεβαίως ξέρεις πὼς αὐτὴ
ὅταν πεινάσῃ δὲν κραταί
ποσῶς οὐδετερότητά.

Τοῦτο θαρρῶ πὼς πρὸ πολλοῦ
εἶναι γνωστὸν κι' ἐδῶ κι' ἄλλοι,
κι' εἰς πᾶσαν ἀνθρωπότητά.

Μήτε δὲδ' ἡμέραις ἀφογὸς νὰ μείνῃ δὲν μπορεί,
θέλει νὰ δρᾷ νυχθημερόν, δὲν διακρίνει γένει,
κι' ὅποταν, φιλαράκο μου, τὴν πιάστ' τὸ μπορεί
ἐκ τῆς οὐδετερότητος δαμονιόσα θγαίνει.

Καὶ γαλονάδες ἔβλεπα χρυσούς καὶ φωτοβόλους,
κι' ἔπερασα κι' ὁ Γούναρης μὲ τοὺς Συμβούλους ἔδους.

Ἐχει κι' ὁ Γούναρης ποιά
Πρωθυπουργοῦ προσόντα,
καὶ λίνε πὼς χαμογαλά
κι' αὐτὸς σὰν τὴν Τσιονάτα.

Φ. — Ἐοῦ, μωρὲ, 'συνεθίσεις νὰ καίης θυμιάματα
σ' ἄλων τὰ μειδιάματα.

Π. — Ἐχει κι' αὐτὸς πυγμὴ βαρειά,
ὅπου σὲ κάνει πῆτα,
καὶ σήμερ' ἀπὸ δρεῖ χωριά
ἔγινε μὲ τὸν Κρήτα.

Μέσα ὅτ' οὐ πλῆθος γύριζα σὰν πρόσφυς κακομοίρης,
κι' ἐρώτησα τὰ σκέρι
μὴν εἶδε τὸν Λευτέρη,
καὶ πὼς δὲν φαίνεται παρὼν τέτοιος καραβοκύρης.

Κι' ἔμαθα κατὶ πράγματα,
ποῦναι, βρὲ Φασουλῆ,
γιὰ γέλοια καὶ γιὰ κλάμματα
κι' ἄλλοι καὶ τρεῖς ἄλλοι.

Οὐδετερότης ἔσω
καὶ βρασις ἐδῶ πέρα,
κι' ἔλθε νὰ σοῦ τῆς βρέσω,
τῆς πρωτεύουσας ἔλερα.

**Τροελλοῦ παπᾶ Βαγγέλια,
ποῦ σκεῖ μ' αὐτὰ τὰ γέλοια.**

Ἐκεῖν' τότε τῆ καίφ',
τῆ κατὰ πάντα πονηφ'.

ποῦ πῆγιναν τὰ πράγματα κακὰ ψυχρά καὶ μαύρα
κι' ἐνδόξως εὐρωτάετο καὶ πομπωδὸς ἡ Λαύρα,
καὶ γίγαντας τὼν θαλασσῶν ὕμνοῦντο καὶ χερσαίοι,
προσῆλθον κατὶ Γραμματεῖς καὶ κατὶ Φαρμακοῖι
κι' εἶπον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοιαῦτα περιτρώς:
ἐμνήσθημεν πὼς ὁ γνωστὸς, ὁ Κρητικὸς ὁ πλάνος,
ἐπευφημεῖται ζωηρῶς ὅπου κι' ἂν εμφανίζεται
καὶ κάθε μαθητῆς πιστὸς μὲ τοῦτον δαμονίζεται.

Κέλευσον οὖν τὴν σήμερον στενῶς ἀποκλεισθῆναι
τὸν πλάνον τὸν ἐπάρατον καὶ περιφρουρηθῆναι.
Πᾶν μέτρον τῶρα κατ' αὐτὸ ταχύτητα ληφθήτω,
κι' ἄς πᾶν καὶ χωροφύλακας κι' ἄς πᾶν καὶ πυροσβέστας,
μήπως καὶ νῦν οἱ μαθητὰ τὸν πᾶρουν μὲ τὰ ζήτω
κι' ἡ νέα πλάνη βεβαίως χαίρειν τῆς πρώτης ἔσται.

Κι' εἶπον αὐτοῖς ὁ γρήγορα πρὶν μᾶς τὴν καταφῆρη
σὲς κουστωφίαν λάβετε καὶ σῦρτα' σταῦ Λευτέρη,
κι' ἀγρόπινος ἐπιέλιπετε τοῦ πλάνου τὸ κοκάκι
καὶ πάντας ἀποκλείσατε καὶ τὸν Μαρκαντινάκη.

Ἐκεῖνοι δ' ἐπορεύθησαν πρὸς Βενιζέλον τότε
καὶ περιεργὸς ἔχασαν ἰθαγενεὶα καὶ ἔνοι,
κι' ἔλασαν ὅτ' ἀποδάρχη των φρουροῦντες στρατιώται
κι' ἀγρόπινος κατεσκέπειαν ποῖς μπανίεκα ποῖς βγαί-
κι' ἐμπόδιζαν τὴν εἰσοδὸν ἀνευ γραπτῆς ἀδείας,
τηροῦντες καὶ τὸν Κλέαρχον μετὰ τῆς κουστωφίας.